

[Ministeren for handel, industri og søfart.]

mig i særlig grad, at det ærede medlem til slut udtalte sin forvisning om, at den nye lov vil være en kendsgerning inden længe. Med denne indstilling til arbejdet skal vi nok komme igennem de mange undersøgelser og drøftelser, som forestår i udvalget.

Spørgsmålet om adgang til domstolsprøvelse af monopoltilsynsafgørelser blev omtalt af flere ordførere, og det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen mente, at adgangen til domstolsprøvelse var for snævert afgrænset i forslaget. Jeg vil gerne overfor de ærede ordførere give udtryk for, at jeg meget vel kan tænke mig en udvalgsforhandling herom, hvor man bl. a. inddrager det forslag, som det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard har fremsat.

Jeg vil gerne understrege, hvor enig jeg er med det ærede medlem i, at det ville være lykkeligt, om denne lovgivning kunne få et sådant forløb, at der udviklede sig et naturligt og forstående samarbejde mellem erhvervslivet og monopolkontrollen. Det ærede medlem var endvidere inde på, om erhvervslivets organisationer ikke selv kunne søge at sætte naturlige grænser for deres aftaler, og pegede i denne forbindelse på, at den norske handelsstand indenfor sin kreds har oprettet sit eget ankenævn, der har til opgave at bidrage til selvsanering med hensyn til konkurrencebegrænsende aftaler. Det synes jeg er en både sund og god tanke, og jeg har forstået, at man også i Sverige har været inde på tilsvarende bestræbelser, og at såvel Industrirådet som Grosserer-Societetet herhjemme har taget hele dette spørgsmål op.

Det ærede medlem hr. Aksel Larsen rådede mig til at gå i gang med „Das Kapital“ af Karl Marx. Nu stiller det sig faktisk sådan, at jeg i min ungdom hørte til det lille fåtal her i landet, som uforfærdet gik i gang med denne opgave, og jeg er således ikke helt ukendt med de emner, det ærede medlem forleden gav folketinget en elementær forelæsning i. Jeg er ganske enig med det ærede medlem i, at det kan berige ens forståelse af de almindelige økonomiske problemer at studere den store socialists omtalte bog, men en direkte anvendelse af dette værk på det forestående lovkompleks her i landet forekommer mig ikke at være helt tidssvarende.

Det ærede medlem bragte et løsrøvet citat af min fremsættelsestale angående den påstand, at der intet modsætningsforhold eksisterer mellem forbruger- og erhvervsinteresser. Jeg understregede i talen i en følgende sætning, at „i samme omfang som erhvervslivet dirigeres gennem aftaler, truste og monopolbestemmelser, vil der opstå et modsætningsforhold mellem forbruger og erhverv“. Det er derfor, dette lovforslag er fremsat; det er grunden til, at det er vigtigt, at vi får en lovgivning, hvorefter det offentlige kan fjerne konkurrencebegrænsninger på de områder, hvor de fører til skadelige resultater for forbrugerne i samfundet, og iværksætte kontrol på områder, hvor konkurrencebegrænsningerne ikke kan ophæves. Det ærede medlem gør iøvrigt gældende, at der mangler forskellige ting i lovforslaget, altså at det ikke er vidtgående nok. Også det ærede medlem hr. Poul Hansen (Kalundborgs) tale gik i den retning. Andre ærede ordførere har søgt at fastslå det modsatte. Det er mit håb, at vi gennem de kommende forhandlinger må kunne finde en farbar vej.

Det ærede medlem hr. Anker Lau var utilfreds med, at loven ikke indeholdt forbud mod monopoler, og mente, at der her var tale om et forslag til en permanent skærpet prislov. I mit svar til det ærede medlem hr. Weikop har jeg redegjort for forskellen mellem de hidtidige love og forslagens principper. Hvad monopolerne angår, vil jeg gerne sige, at der her i landet findes produktionsområder, hvor det begrænsede marked ikke giver økonomisk mulighed for mere end een eller ganske få virksomheder. Det ville være et meningsløst spild af arbejdskraft og kapitalværdier og vise mangel på indsigt i almindelige samfundsforhold, hvis ikke de naturlige muligheder for en effektiv produktion blev udnyttet — selvom det skal foregå i form af et monopol — og en sådan indstilling finder jeg da også bekræftet i det ærede medlems indlæg. Hvor monolet er økonomisk nødvendigt, må det opretholdes, men underkastes offentligt tilsyn, og jeg kan overfor det ærede medlem understrege, at vi ikke skal bevare monopoler i større udstrækning end absolut nødvendigt.

Både det ærede medlem hr. Anker Lau og det ærede medlem hr. Tholstrup var